

תורה אור

- ↑ וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל מַעֲמַלְקִי הַבִּיאוּם אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל מִיטֵב הַחָיִל וְהַבֶּקֶר לִמְנוֹן וְזָחַ לִי אֶלְדֵּיָהּ וְאֵת הַדֹּתֶר הַתְּרִמְנָה׃

- ↑ וַיֹּאמֶר אֲרוּנָה אֵל דָּוִד יִקַּח וַיַּעַל אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטֹּב בַּעֲיָנָיו רֹאֵה הַבֶּקֶר לַעֲלֹה וְהַמֹּרְגִים וְכָלִי הַבֶּקֶר לַעֲצִים׃

- ↑ שמואל א טו טו
הנה שמתוך למורג חרוץ חדש בעל פפיות תדרש הרים ותרך וגבעות במל תשיש: ישעיהו מא טו

- ↑ וַתַּעֲגֹלָה בָּהָּ אֵל שָׂדֶה יְחוּשָׁעַ בֵּית הַשְּׁמִשׁ וַתַּעֲמֵד שָׁם וְשָׁם אָבִן גְּדוֹלָה וַיִּבְקְשׁוּ אֶת עֵצֵי הַתְּנָקִים וְאֵת הַתְּפָרוֹת הַתְּגֹלָה עֲלֶיהָ לֵּי׃

- ↑ שמואל א י ד
וַיִּקַּח שְׂמוּאֵל טַלְהָ חֶלֶב בָּרִךְ וַיַּעֲלֶהוּ עוֹלָה לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׂמוּאֵל אֶל יְיָ בַּעַד יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹד יְיָ׃

- ↑ וַיַּעֲשֶׂה וַיִּקְרָא שְׁנֵי פָרוֹת עֲלוֹת וַיֹּאסִרוּם בַּעֲגֻלָּה וְאֵת בְּיָתָם כָּלוּ בְּכִיבִי׃

- ↑ שמואל א ו י
וַיִּשְׁרְגָה הַפָּרוֹת בַּדֶּרֶךְ עַל דֶּרֶךְ בֵּית הַשִּׁירָה בַּמִּסְלָה אֲחַת הַיָּבֹל הַלֵּךְ וַיָּגֶזּוּ וְלֹא סָרוּ יָמִין וּשְׂמוּאֵל וְסֻרֵי פְלִשְׁתִּים הַלְכִים אַחֲרֵיהֶם עַד גְּבוּל בֵּית שֻׁשָׁן׃

- ↑ שמואל א ו יב
אָז יִשִּׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֵי יְיָ גָּאֵה גָאֵה אֲשִׁירָהּ לֵי יְיָ גָּאֵה גָאֵה סוֹס וְרִכְבּוֹ רָקֹה בָּהֶם׃

- ↑ וַאֲמָרָתֶם בְּיוֹם הַהוּא הִדְרוּ לֵי קָרָא בִשְׁמוֹ הַדְרִיעוּ בַּעֲמִים עֲלִילֹתָיו הַתִּירוּ כִּי נִשְׁבַּח שְׁמוֹ׃

- ↑ ישעיהו יח ד
מִזְמוֹר שִׁירֵי לֵי שִׁיר הָקֵדֶשׁ בִּי נִפְלְאוֹת עֲשֵׂה הַחֲשִׁיעָה לוֹ יִמְנֶה חֲרוֹעַ קִדְשֵׁךְ׃ תְּהִלִּים צח א
יְיָ מֶלֶךְ יִרְגֹּז עַמִּים יֵשֶׁב כְּרוּבִים תַּנְטֹט הָאָרֶץ׃ תְּהִלִּים צט א
יְיָ מֶלֶךְ נֶאֱחָז לְבָשׁ לְבָשׁ יְיָ עַד הַתְּאֵדָר אִף תִּמְכֹּן תִּחַב בֵּל תִּמְנוֹת׃

- ↑ תהלים צג א
וַיְהִי בַּנֶּסֶע הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מִשָּׁה קוֹמָה יְיָ וַיִּפְצֹז אֲבִיךָ וַיִּקְסֹז מִשְׁנֵאֵיךְ מִקְּבִיר׃

- ↑ מזמור ב' לה
וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶת יִשְׂרָיִם דְּבִיר וְשָׁם דְּבִיר לָפָנִים קָרִית סַפֵּר׃

- ↑ שופטים א יא
וַתֹּאמֶר אֵל אֲבִיךָ אֵל יִחְזֹק בַּעֲיָנֵי אֲדֹנִי בִי לֹא אֵיבָר לָקוּם מִקְּבִירִי כִּי דָרָךְ נָשִׁים לִי וַתִּחַפֵּשׁ וְלֹא מָצָא אֶת הַתְּרִפִּים׃ בראשית לא לה

רבינו חננאל

והא כתיב ויאמר ארונה אל דוד יקח ויעל אדוני המלך הטוב בעיניו ראה הבקר לעולה וגו'. אמר רב יוסף ארונה גר תושב היה. מאי מורגים. אמר עולא מטה של טורביל. פי' היא עזא דקורקסא דדישא ודשחא כרחיביה הנה שמתוך למורג חרוץ חדש וגו'. ת"ש ואת הפרות העלו עולה לה' וגו'. התם הוראת שעה

והיתה. ואסיקנא נקבה כשרה לעולה בבמת יחיד שנא' ויקח שמואל טלה אחד ויעלوه עולה וגו'. והא ויעלوه זכר משמע. ויעלה כתיב חסר ויז'. ר' יוחנן אמר גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים אם רובעה נעקרת. ועובר כוכבים חס על בהמותו שלא תיעקר ואינו רובעה. אבל בת ג' שנים אינה נעקרת. וחזיש לרביעה. איתיביה כל הני תיובתא ושני ליה התם בפחותה מבת ג' שנים ת"ש ואת הפרות העלו עולה לה' בפחותות מבנות ג' שנים. ומי מצית אמרת הכי והכתיב ואת בניהם כלו בבית: ”וירושלמי” (א) והכתיב ויאמר שואל מעמלקי הביאום שאשר

כד:

יתרו לאחר מתן תורה הוה. וא"ת א"כ כפורה אשת משה לא באה אלא לאחר מתן תורה ומיקשי על הא דלמרינן צ"י הבא על יצממו (יצמות דף סג.) ג' דברים עשה משה מדעמו והסכים הקצ"ה על ידו וקחשיב פירש מן האשה ומאי קאמר הא לא הימה כפורה עמו וי"ל שהקצ"ה י נתן לב לפרוש מן האשה ולמ"ד קודם מתן תורה בא קשיא מה שאמר משה אל יתרו והודעתי את חוקי האלהים ואת מורותיו דהא עדיין לא ניתנה תורה ועוד קשיא מה שפי' רש"י בפרשת יתרו שלא היה לו למשה שהות לשפוט ישראל עד מחרת יום הכפורים וגראה דכל אותה פרשה ראשונה דיתרו נאמרה קודם מתן תורה אצל סוף הפרשה ודאי לא נאמרה עד לאחר מתן תורה אלא אגז שמספר ציאת מותנו מספר כל עניינו עד שחזר לארצו ואפילו למ"ד לאחר מתן תורה בא ק"ק למה נכתבה פרשה זו לכאן וא"ל דלפי ספסר ציאת עמלק שהרע לישראל ראשונה מספר נמי מעשה יתרו שהטיב לישראל ראשונה מענה חסונה שנתן להם: **רבי** יוחנן **אמר גבול** יש לה פחותה מבת ג' נעקרת. וליכא למיחש לרביעה וקאי לשנויי רומיא דמתני' דאין מעמידין והאיא דלוקמין מהם צמהה לקרבן ואליבא דרבנן קאמר דאילו ר"א אפי' צמא שמים חייש לרביעה דהא פרה צת שמים וחייש לרביעה ותו דקמתי וכן היה ר"א פוסל בכל הקרבתות דמשמע אפילו צני שנה וא"ת לרבי יוחנן היכי שרי ליקח לקרבן פחותה מצת שלש שנים ניוחש דלמא רבעוה לאמה כשהיא מעוברת והיא וולדה נרבעו י"ל דר' יוחנן לטעמיה דלמחר צ"י הערל (יצמות עת. וס) עובר לאו ירך אמו הוא: **פרה** וחמור בת שלש שנים ודאי צ"ב. פי' לקודם שלש ודאי לא ילדה ויחזק לממנה דהא מעשה בכל יום דפרה צת שמי שנים יולדת וי"ל דודאי עתה נשתנה העת מכמו שהיה בדורות הראשונים כמו צעינותא דורדל דלמרי' פרק אלו טרפות (חולין דף מו. וס) כל חיויא ציייתא הכי אית להו אלמא גוייתא לית להו ועתה הא כלל הצהמות שלטו י: **מזמורא** **יתמא**. פ"ה שלא הוזכר שם האומר וקשה דהא כמה מזמורים יש כיוצא בו מזמור לתודה (תהלים ק) מזמור שיר ליום השבת (שם צג) שלא הוזכר שם האומר וגראה לפרש שקרא לו יתמא משום שלא הוזכר על מה נאמר כמו מזמור לתודה שמפרש שנעשה לאמרו על התודה וכן מזמור שיר ליום השבת ואע"פ שיש יושב צסתר עליון (שם סא) אשרי האיש (שם ס) ה' מלך גאות לבש (שם צג) שלא הוזכר על מה נעשו מ"מ אין כמוה צהן מזמור:

למשה

אמר רב כמאן קרו פרסאי לספרא דביר מהבא **ר' (רב אשי)** אמר כמאן קרו פרסאי לנידה דשתנא מהבא **כ**י דרך נשים **ל**י

וצדגון אלהיהם: **יתמא**. שלא הוזכר שם אומרו: **יגוול**. על שהכס צמכת טחורים: **השיטס**. ארון עזי שטיס: **הסנופפי**. התרוממי: **המחושקס**. קשורה כמו ומשוקים^{[כף (שמות טו): צריקמי וצב. מלוכה וצב טהור מצית וממוך: הסהוללה דצידי ארמון. סס"ת של משה צתובו וארון מהולל ומפואר צמה שצמכו: צעזי עדיים. ואין לך עזי גדול מזה: דצידי. הוא ספר צלשון פרסי: וישראל מאי אמרו. צנסוע הארון צעת המסעות שצמדנר שהיה משה אומר קומה ה' (צמדנר י) ומה ישראל עונין אחרינו: דשסנא. נוטריקון ד' דך ש' נשים: וידוס}

והא כתיב ביה נמי מזמור לדוד. ר' אלעזר אמר ה' מלך ירגוז עמים. ר' שמואל בר נחמני אמר ה' מלך גאות לבש. ר' יצחק נפחא אמר רומי שיטה פי' הארון שהוא עצי שטים התנופפי ברוב הדרך המחושהק ברקמי זהב המהוללה בדברי וארמון. כי הארון היה נתון בדביר שבארמון. רב אשי מתני' להא דר' יצחק נפחא אהא. ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' וגו'. וישראל מאי אמור. אמר ר' יצחק נפחא רומי רומי שיטה כו': אמר רבא כמאן קרו פראסי לבית הספר דביר מהבא ושם דביר לפנים קרית ספר: וקרו נמי לנדה דושנתא. כרחיביה דרך נשים לי.

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

דמי מיטב. למוכרן ולקנות צדמיהן צהמות מישראל להקריב: **וצינא**. מכר: **ארונא**. יצוסי היה צספר שמואל: **ראה סבקר לעולה**. אלמא הקריב דוד צהמת עוצד כוכבים לקרבן: **גר פושב**. שקיבל שבע מאות צני נח והרי רביעה בכלל: **טורביל עיזא דקורקסא**. דף גדול ועב מאד ורחצ וטרורף צפגניות הרצה לרוחצו עמוקות מכופות זו אלל זו ודשין צו תצואה שמעצירין עליו הצהמות והפגיותמות נכנסו צדייש והתצואה נחצטת: **למורג חרוץ**. טרוף צפגיותות וכן פיפיות: **סדוש** הריס. אלמא לדישה צעזי ליה: **ואס הפרוס**. צאנשי צית שמש מישטעי קרס צפרות שהציאו הארון מארץ פלשמים: **הוראס שעה**. מפטי נס שנעשה על ידיהן שהציאו הארון מעלמין ואין איס מנהיגס ואס צנייהס כלו צצית [ש"א 1] ולא גשו אחרי צנייהס אלא הוליכוהו ואמרו שירה כדלקמן: **דלמא צצמא יחידי**. שרי דהתס צצמת יחיד הואי דצמה גדולה צצוז היתה צאומה שעה כשנלקח הארון וחרצ משכן שילה וצאו להן לגויל: **עלס חלב**. רחל ומניקה את צנה: **רבי יוחנן אמר**. האי דקמתי לעיל [צנ:] לוקמין מהס לקרבן לאו מלמא פשיטתא"י היא לכל הצהמות: **אלא גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים נעקרת**. בהרבעת איס ונקחת מן העוצד כוכבים דחייס עלה: **אצל צס שלש**. שוב אינה נעקרת וחיישין לרביעה: **כל הני פיוצפא**. דהני קראי דשרו צהמות עוצד כוכבים להקריבה: **פרה וחמור צו**. כוכבות (יט:) מן הלוקח צצמה מן הסכרי ואינו יודע אס כצר צצמה אס לאו עז צת שנתה ודאי לכהן מכאן ואילך ספק פרה וחמור צת שלש ודאי לכהן ולד ראשון שחלד ציד ישראל אס זכר הוא ודאי לכהן אס אינה יתירה צעת לידתה על צת שלש דודאי לא ילדה צצית נכרי: **מכאן ואילך**. אס יתירה על צת שלש היתה כשילדה צצית ישראל היו ולדה זה ספק צכור (ו) ואיכא למימר כצר צכרה צצית עוצד כוכבים ואיכא למימר לא צכרה זה צצית העוצד כוכבים וזה צכור שלה ויערה צכור זה עד שספסאן שהרי אינו ראוי לקרבן שמה אין זה צכור ולאחר שיש צו מוס יאכלנו צעליו ולא יתנו לכהן צכור צעל מוס מותר לזריס ואין צו אלל משוס גזילת מתנות כהונה אפי' הוא ודאי וזהו ספק הוה הכהן מוציא מחצירו ועליו הראיה שלא ילדה צצית העוצד כוכבים וגצי ספק פטר חמור מפריש עליו טלה להטירו צנהא דלכצית תפלה צצשה [שמות יג] והטלה (עכב י) צעלמא דלאפטי ודאי פטר אין קדושה חלה על טלה הניתן אלל משוס גזילת כהן יש וכיון שהוא ספק אפילו גזל ליכא דרציה על הכהן: (י) **כלו צציע**. לשון צית הכלל (מלכים א כג). ליצנא אחרינא לשון מניעה כמו לא יכלה ממן (צדקתס כג) מנעוס מליילך אחריהס: **וישרנה**. אז ישר כי גאה גאה לשלוח יד בצפלשתים

יחיד הואי דצמה גדולה צצוז היתה צאומה שעה כשנלקח הארון וחרצ משכן שילה וצאו להן לגויל: **עלס חלב**. רחל ומניקה את צנה: **רבי יוחנן אמר**. האי דקמתי לעיל [צנ:] לוקמין מהס לקרבן לאו מלמא פשיטתא"י היא לכל הצהמות: **אלא גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים נעקרת**. בהרבעת איס ונקחת מן העוצד כוכבים דחייס עלה: **אצל צס שלש**. שוב אינה נעקרת וחיישין לרביעה: **כל הני פיוצפא**. דהני קראי דשרו צהמות עוצד כוכבים להקריבה: **פרה וחמור צו**. כוכבות (יט:) מן הלוקח צצמה מן הסכרי ואינו יודע אס כצר צצמה אס לאו עז צת שנתה ודאי לכהן מכאן ואילך ספק פרה וחמור צת שלש ודאי לכהן ולד ראשון שחלד ציד ישראל אס זכר הוא ודאי לכהן אס אינה יתירה צעת לידתה על צת שלש דודאי לא ילדה צצית נכרי: **מכאן ואילך**. אס יתירה על צת שלש היתה כשילדה צצית ישראל היו ולדה זה ספק צכור (ו) ואיכא למימר כצר צכרה צצית עוצד כוכבים ואיכא למימר לא צכרה זה צצית העוצד כוכבים וזה צכור שלה ויערה צכור זה עד שספסאן שהרי אינו ראוי לקרבן שמה אין זה צכור ולאחר שיש צו מוס יאכלנו צעליו ולא יתנו לכהן צכור צעל מוס מותר לזריס ואין צו אלל משוס גזילת מתנות כהונה אפי' הוא ודאי וזהו ספק הוה הכהן מוציא מחצירו ועליו הראיה שלא ילדה צצית העוצד כוכבים וגצי ספק פטר חמור מפריש עליו טלה להטירו צנהא דלכצית תפלה צצשה [שמות יג] והטלה (עכב י) צעלמא דלאפטי ודאי פטר אין קדושה חלה על טלה הניתן אלל משוס גזילת כהן יש וכיון שהוא ספק אפילו גזל ליכא דרציה על הכהן: (י) **כלו צציע**. לשון צית הכלל (מלכים א כג). ליצנא אחרינא לשון מניעה כמו לא יכלה ממן (צדקתס כג) מנעוס מליילך אחריהס: **וישרנה**. אז ישר כי גאה גאה לשלוח יד בצפלשתים

יחיד הואי דצמה גדולה צצוז היתה צאומה שעה כשנלקח הארון וחרצ משכן שילה וצאו להן לגויל: **עלס חלב**. רחל ומניקה את צנה: **רבי יוחנן אמר**. האי דקמתי לעיל [צנ:] לוקמין מהס לקרבן לאו מלמא פשיטתא"י היא לכל הצהמות: **אלא גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים נעקרת**. בהרבעת איס ונקחת מן העוצד כוכבים דחייס עלה: **אצל צס שלש**. שוב אינה נעקרת וחיישין לרביעה: **כל הני פיוצפא**. דהני קראי דשרו צהמות עוצד כוכבים להקריבה: **פרה וחמור צו**. כוכבות (יט:) מן הלוקח צצמה מן הסכרי ואינו יודע אס כצר צצמה אס לאו עז צת שנתה ודאי לכהן מכאן ואילך ספק פרה וחמור צת שלש ודאי לכהן ולד ראשון שחלד ציד ישראל אס זכר הוא ודאי לכהן אס אינה יתירה צעת לידתה על צת שלש דודאי לא ילדה צצית נכרי: **מכאן ואילך**. אס יתירה על צת שלש היתה כשילדה צצית ישראל היו ולדה זה ספק צכור (ו) ואיכא למימר כצר צכרה צצית עוצד כוכבים ואיכא למימר לא צכרה זה צצית העוצד כוכבים וזה צכור שלה ויערה צכור זה עד שספסאן שהרי אינו ראוי לקרבן שמה אין זה צכור ולאחר שיש צו מוס יאכלנו צעליו ולא יתנו לכהן צכור צעל מוס מותר לזריס ואין צו אלל משוס גזילת מתנות כהונה אפי' הוא ודאי וזהו ספק הוה הכהן מוציא מחצירו ועליו הראיה שלא ילדה צצית העוצד כוכבים וגצי ספק פטר חמור מפריש עליו טלה להטירו צנהא דלכצית תפלה צצשה [שמות יג] והטלה (עכב י) צעלמא דלאפטי ודאי פטר אין קדושה חלה על טלה הניתן אלל משוס גזילת כהן יש וכיון שהוא ספק אפילו גזל ליכא דרציה על הכהן: (י) **כלו צציע**. לשון צית הכלל (מלכים א כג). ליצנא אחרינא לשון מניעה כמו לא יכלה ממן (צדקתס כג) מנעוס מליילך אחריהס: **וישרנה**. אז ישר כי גאה גאה לשלוח יד בצפלשתים

יחיד הואי דצמה גדולה צצוז היתה צאומה שעה כשנלקח הארון וחרצ משכן שילה וצאו להן לגויל: **עלס חלב**. רחל ומניקה את צנה: **רבי יוחנן אמר**. האי דקמתי לעיל [צנ:] לוקמין מהס לקרבן לאו מלמא פשיטתא"י היא לכל הצהמות: **אלא גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים נעקרת**. בהרבעת איס ונקחת מן העוצד כוכבים דחייס עלה: **אצל צס שלש**. שוב אינה נעקרת וחיישין לרביעה: **כל הני פיוצפא**. דהני קראי דשרו צהמות עוצד כוכבים להקריבה: **פרה וחמור צו**. כוכבות (יט:) מן הלוקח צצמה מן הסכרי ואינו יודע אס כצר צצמה אס לאו עז צת שנתה ודאי לכהן מכאן ואילך ספק פרה וחמור צת שלש ודאי לכהן ולד ראשון שחלד ציד ישראל אס זכר הוא ודאי לכהן אס אינה יתירה צעת לידתה על צת שלש דודאי לא ילדה צצית נכרי: **מכאן ואילך**. אס יתירה על צת שלש היתה כשילדה צצית ישראל היו ולדה זה ספק צכור (ו) ואיכא למימר כצר צכרה צצית עוצד כוכבים ואיכא למימר לא צכרה זה צצית העוצד כוכבים וזה צכור שלה ויערה צכור זה עד שספסאן שהרי אינו ראוי לקרבן שמה אין זה צכור ולאחר שיש צו מוס יאכלנו צעליו ולא יתנו לכהן צכור צעל מוס מותר לזריס ואין צו אלל משוס גזילת מתנות כהונה אפי' הוא ודאי וזהו ספק הוה הכהן מוציא מחצירו ועליו הראיה שלא ילדה צצית העוצד כוכבים וגצי ספק פטר חמור מפריש עליו טלה להטירו צנהא דלכצית תפלה צצשה [שמות יג] והטלה (עכב י) צעלמא דלאפטי ודאי פטר אין קדושה חלה על טלה הניתן אלל משוס גזילת כהן יש וכיון שהוא ספק אפילו גזל ליכא דרציה על הכהן: (י) **כלו צציע**. לשון צית הכלל (מלכים א כג). ליצנא אחרינא לשון מניעה כמו לא יכלה ממן (צדקתס כג) מנעוס מליילך אחריהס: **וישרנה**. אז ישר כי גאה גאה לשלוח יד בצפלשתים

יחיד הואי דצמה גדולה צצוז היתה צאומה שעה כשנלקח הארון וחרצ משכן שילה וצאו להן לגויל: **עלס חלב**. רחל ומניקה את צנה: **רבי יוחנן אמר**. האי דקמתי לעיל [צנ:] לוקמין מהס לקרבן לאו מלמא פשיטתא"י היא לכל הצהמות: **אלא גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים נעקרת**. בהרבעת איס ונקחת מן העוצד כוכבים דחייס עלה: **אצל צס שלש**. שוב אינה נעקרת וחיישין לרביעה: **כל הני פיוצפא**. דהני קראי דשרו צהמות עוצד כוכבים להקריבה: **פרה וחמור צו**. כוכבות (יט:) מן הלוקח צצמה מן הסכרי ואינו יודע אס כצר צצמה אס לאו עז צת שנתה ודאי לכהן מכאן ואילך ספק פרה וחמור צת שלש ודאי לכהן ולד ראשון שחלד ציד ישראל אס זכר הוא ודאי לכהן אס אינה יתירה צעת לידתה על צת שלש דודאי לא ילדה צצית נכרי: **מכאן ואילך**. אס יתירה על צת שלש היתה כשילדה צצית ישראל היו ולדה זה ספק צכור (ו) ואיכא למימר כצר צכרה צצית עוצד כוכבים ואיכא למימר לא צכרה זה צצית העוצד כוכבים וזה צכור שלה ויערה צכור זה עד שספסאן שהרי אינו ראוי לקרבן שמה אין זה צכור ולאחר שיש צו מוס יאכלנו צעליו ולא יתנו לכהן צכור צעל מוס מותר לזריס ואין צו אלל משוס גזילת מתנות כהונה אפי' הוא ודאי וזהו ספק הוה הכהן מוציא מחצירו ועליו הראיה שלא ילדה צצית העוצד כוכבים וגצי ספק פטר חמור מפריש עליו טלה להטירו צנהא דלכצית תפלה צצשה [שמות יג] והטלה (עכב י) צעלמא דלאפטי ודאי פטר אין קדושה חלה על טלה הניתן אלל משוס גזילת כהן יש וכיון שהוא ספק אפילו גזל ליכא דרציה על הכהן: (י) **כלו צציע**. לשון צית הכלל (מלכים א כג). ליצנא אחרינא לשון מניעה כמו לא יכלה ממן (צדקתס כג) מנעוס מליילך אחריהס: **וישרנה**. אז ישר כי גאה גאה לשלוח יד בצפלשתים

יחיד הואי דצמה גדולה צצוז היתה צאומה שעה כשנלקח הארון וחרצ משכן שילה וצאו להן לגויל: **עלס חלב**. רחל ומניקה את צנה: **רבי יוחנן אמר**. האי דקמתי לעיל [צנ:] לוקמין מהס לקרבן לאו מלמא פשיטתא"י היא לכל הצהמות: **אלא גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים נעקרת**. בהרבעת איס ונקחת מן העוצד כוכבים דחייס עלה: **אצל צס שלש**. שוב אינה נעקרת וחיישין לרביעה: **כל הני פיוצפא**. דהני קראי דשרו צהמות עוצד כוכבים להקריבה: **פרה וחמור צו**. כוכבות (יט:) מן הלוקח צצמה מן הסכרי ואינו יודע אס כצר צצמה אס לאו עז צת שנתה ודאי לכהן מכאן ואילך ספק פרה וחמור צת שלש ודאי לכהן ולד ראשון שחלד ציד ישראל אס זכר הוא ודאי לכהן אס אינה יתירה צעת לידתה על צת שלש דודאי לא ילדה צצית נכרי: **מכאן ואילך**. אס יתירה על צת שלש היתה כשילדה צצית ישראל היו ולדה זה ספק צכור (ו) ואיכא למימר כצר צכרה צצית עוצד כוכבים ואיכא למימר לא צכרה זה צצית העוצד כוכבים וזה צכור שלה ויערה צכור זה עד שספסאן שהרי אינו ראוי לקרבן שמה אין זה צכור ולאחר שיש צו מוס יאכלנו צעליו ולא יתנו לכהן צכור צעל מוס מותר לזריס ואין צו אלל משוס גזילת מתנות כהונה אפי' הוא ודאי וזהו ספק הוה הכהן מוציא מחצירו ועליו הראיה שלא ילדה צצית העוצד כוכבים וגצי ספק פטר חמור מפריש עליו טלה להטירו צנהא דלכצית תפלה צצשה [שמות יג] והטלה (עכב י) צעלמא דלאפטי ודאי פטר אין קדושה חלה על טלה הניתן אלל משוס גזילת כהן יש וכיון שהוא ספק אפילו גזל ליכא דרציה על הכהן: (י) **כלו צציע**. לשון צית הכלל (מלכים א כג). ליצנא אחרינא לשון מניעה כמו לא יכלה ממן (צדקתס כג) מנעוס מליילך אחריהס: **וישרנה**. אז ישר כי גאה גאה לשלוח יד בצפלשתים

מסורת הש"ס

(א) וצחיס קצנ: ע"ש מנחות כב. ע"ש, (ב) ויעלה כתיב ויעלו קרי, (ג) [נשי מוס] לעול כב. ד"ה צנינא], (ד) רש"א מ"ז, (ס) [נ"ל המתן], (ו) צכורות יט:], (ז) [נ"ל אמר רב אשי וביא בעי' ויעלקוט פ' ואלא אחא אמר רב ספרא כמאן וכו'], (ח) כס"א: פסוקתא, (ט) [נ"ל לפני ד"ה פרה וממור], (י) הפסיס על ידו על שנתן כל"ל, (י) [וע"פ מוס' צכורות יט: ד"ה פרה ומוס' חולין מו. ד"ה כל הני],

גליון הש"ס

גמ' ה"נ מסכתא. ע"י טורי אבן מ"ה דף י ע"א ד"ה עגל: שם גבול יש לה. ע"י לקמן דף מו ע"ב מוס' ד"ה צכורות:

הגהות הב"ח

(א) גמ' וכן ווטורל. י"צ ס"א וכן אמר רב ווטורל י"ו שעקמו פניהס כו': (ב) שם משה וצני ישראל. י"צ ס"א נאמר כאן הלך וגזנו ונאמר להלך כי גאה גאה. (ג) שם להא דר' יצחק נפחא אהא וכו' י"י יצחק נפחא רמז: (ד) [נ"ל ד"ה מכאן וכו' דאיכא למימר וכו' לא צכרה צצית כל"ל ומיז' זה ממקן: (ה) בא"ד והטלה יעכב לעצמו:

מוסף רש"י

מטה של טורביל. קך נקרא מסכתא פרה (פ"רב ח"ט. ובהי"ט פ"ס). עזא דקורקסא. נסר גדול מלא ימיות (מנחות כב.) ממן עז על פן ויש צו ימיות חדים וגם עשוי חרצים חרצים קרינ"ש ומולכו ומציאו על קרינ"ש של דשה לאחר שיעוריה ומתמתקין ומשקין תמן (ובחי"ט פ"ס). מאי קראו דהוא עשוי חרצין וממן לזקן ולזון (שם). למורג חרוץ כו'. מוציאי לנורן דשה, דכתיב מורג ומכני מזה (מנחות כב.). חרוץ. יפה ומציייר (שם).

רבינו חננאל(המשך)

וגו'. אין למדין משואל דמר ריש לקיש שאול גורפית של שקמה היה. כלומר לא היה גורפית של ית. ואי פחותה מבת שלש שנים מי ילדה. והתנן פרה וחמור בת ג'. ודאי לכהן כלומר ודאי עדיין לא בכרה. אלא מחורורא כדשנין מעיקרא הוראת שעה היתה: וישרנה הפרות בדרך. מאי וישרנה אמר רב שעקמו פניהם כלפי הארון ואמרו שירה. ואל תתמה שיהי אחתן של בלעם דברה עמו. ר' יוחנן אמר משום ר' מאיר אמור שירת משה אז ישיר משה וגו'. ור' יוחנן דידיה אמר ואמרתם ביום ההוא הורו לה' קראו בשמו וישרנה לה'. קראו בשמו וישרנה עלילותיו. ויש לקיש אמר מזמורא יתמא ומאי ניהו מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. ואמאי קרו ליה מזמורא יתמא משום דלא כתיב ביה מזמור לתודה ולא מזמור שיר

^[1] מתיבתא דישלמנא עד גרופית צו ית נראה דתקומן להן אצל וישרנה הספית